

S0A20A – SOCIOLOGIE - prof. dr. R. Laermans Reeks 1

1. Becommentarieer kort de volgende *dubbele* stelling: 'Het type van de egoïstische zelfmoord illustreert zowel Durkheims visie op de sociologie als zijn benadering van sociale orde' (antwoord max. 1/2 blz., vraag op 4 punten)

- - visie op sociologie: de sociologie bestudeert sociale feiten + sociale feiten verklaren sociale feiten; egoïstische zelfmoord is een sociaal feit (cfr. regelmatigheden in zelfmoordstatistieken) en hangt samen met sociaal feit, nl. een onvoldoende mate van sociale cohesie
- - benadering van sociale orde: nadruk op sociale cohesie, integratie... via collectief bewustzijn, of een geheel van gedeelde opvattingen. Bij egoïstische zelfmoord is er te weinig sociale cohesie en wordt een individu op zichzelf teruggeworpen.

2. Typeer de interactie tussen een dokter en een patiënt kort aan de hand van de visies van Dahrendorf respectievelijk Goffman op rolhandelen. Wijs daarbij op gelijkenissen en verschillen (antwoord max. 1/2 blz., vraag op 4 punten)

- - Dahrendorf = 'deterministische visie', nadruk op role-taking
- - Goffman = nadruk op role-making + individuele zelfpresentatie

3. Wie probeert te achterhalen of iets nog wel of niet eetbaar is

1. a) doet aan etikettering
2. **b) doet aan symbolisch grenswerk**
3. c) oefent definitiemacht uit
4. d) maakt een duale onderscheiding

4. Zich schamen is een voorbeeld van

1. **a) een interne negatieve sanctie**
2. b) een interne positieve sanctie
3. c) zelfdwang
4. d) sociale dwang tot zelfdwang

5. De zesjarige Erna leert sinds enkele weken piano spelen. Dit is een voorbeeld van een proces van

1. a) rolsocialisatie
2. b) secundaire socialisatie
3. **c) acculturatie**
4. d) enculturatie

6. We kunnen zeggen dat het maken van rechtsregels een van het politieke systeem is (vul het ontbrekende woord in).

1. a) disfunctie
2. b) eufunctie
3. c) latente functie
4. **d) manifeste functie**

7. Wat is géén voorbeeld is van sociale differentiatie?

1. a) het naast elkaar voorkomen in de wereldmaatschappij van natiestaten
2. **b) het naast elkaar voorkomen van mannen en vrouwen**
3. c) het naast elkaar voorkomen van bedrijven op een vrije markt
4. d) het naast elkaar voorkomen van klassenfracties

8. Een kelner behandelt een klant eerder onbeleefd omdat hij meent dat de man hem geen fooi zal geven – wat ook gebeurt. Dit is een voorbeeld van een

1. **a) zelfbevestigende voorspelling**
2. b) zelfvernietigende voorspelling
3. c) pervers gevolg
4. d) latente functie

9. De relatie tussen twee vriendinnen kunnen we typeren als

1. a) geordend door zeden
2. b) multifunctioneel
3. c) een voorbeeld van samenzijn ('togetherness')
4. **d) particularistisch**

10. Hoger geplaatsten vermijden nogal eens een al te informele omgang met hun ondergeschikten omdat ze bang zijn voor

1. a) een extern rolconflict
2. b) rolincongruentie
3. c) een intern rolconflict
4. **d) rolambivalentie**

11. Geef aan welke van de vier onderstaande fenomenen géén voorbeeld van een sociaal feit is: a) op je eentje Kerstmis vieren
b) studeren met het oog op een examen
c) de auto repareren conform de officiële handleiding
d) zich elke morgen wassen

Omdat de Poirot-test aangaf dat de zgn. item-toets correlatie bij deze vraag erg laag was, is ze weggefallen bij de berekening van het eindresultaat.

12. Gezien vanuit de theorie van Mead duidt twijfel bij het nemen van een beslissing op een

1. **a) conversatie tussen 'I' en 'Me'**
2. b) onzeker 'I'
3. c) onvoldoende sterk 'me'
4. d) onvoldoende sterk zelf

13. Welk alternatief illustreert de notie van machtsuitoefening?

1. **a) 'Tegen morgenvroeg 9u heb ik graag het afgewerkte dossier'**
2. b) 'Tegen morgenvroeg 9u heb ik het afgewerkte dossier, zoniet heb jij een serieus probleem'
3. c) 'Tegen morgenvroeg 9u heb ik het afgewerkte dossier, zoniet zwaait er wat!'
4. d) 'Tegen morgenvroeg 9u heb ik het afgewerkte dossier, zoniet ontsla ik je op staande voet!'

14. De soms gehoorde stelling dat alle menselijk samenhandelen, ook wanneer het sterk is geïnstitutionaliseerd, kan worden verklaard vanuit het nastreven van eigenbelang is een sterke vorm van

- a) causale adequaatheid
- b) ideaaltype-vorming
- c) methodologisch individualisme
- d) nominalisme

Omdat de Poirot-test aangaf dat de zgn. item-toets correlatie bij deze vraag erg laag was, is ze weggefallen bij de berekening van het eindresultaat.

15. Het differentiëren tussen 'normalen' en 'waanzinnigen' is volgens Foucault een vorm van

1. a) bestuurlijkheid
2. **b) biomacht**
3. c) sociale controle
4. d) definitiemacht

16. Volgens Parsons zijn de basiseenheden van sociale systemen

1. a) sociale posities
2. **b) handelingen van rollenspelers**
3. c) geïnstitutionaliseerde verwachtingen
4. d) geïnstitutionaliseerde waarden

17. Een groepje jonge mensen beslist om zich af te zonderen op het platteland en daar zoveel mogelijk zelfvoorzienend te leven op basis van eigen arbeid. Dat is in Mertons typologie een voorbeeld van

- a) conformisme
- b) innovatie
- c) terugtrekking
- d) rebellie**

18. Stel dat je na dit examen een mailtje stuurt naar je beste vriend(in) om te vertellen hoe het is gegaan. In dit voorbeeld hebben we te maken met (je moet het meest specifieke begrip aanduiden!)

- a) een sociale verhouding
- b) een sociale binding
- c) een sociaal verband
- d) sociaal handelen

Omdat de Poirot-test aangaf dat de zgn. item-toets correlatie bij deze vraag erg laag was, is ze weggevallen bij de berekening van het eindresultaat.

19. Sociologisch gezien fungeert het recent gevierde nieuwjaarsfeest als een

a) externe positieve sanctie b) collectief ritueel c) ventielklep d) herstelmechanisme

Omdat de Poirot-test aangaf dat de zgn. item-toets correlatie bij deze vraag erg laag was, is ze weggevallen bij de berekening van het eindresultaat.

20. Het gezag van een democratisch verkozen president als Barack Obama bezit in de eerste plaats een karakter. Het ontbrekende begrip luidt:

a) democratisch b) charismatisch c) traditioneel

d) legaal

21. Mensen die een relatie beginnen, maken vaak snel eenvoudige gewoonten aan. Zoals: 'ik slaap aan de linkerkant van het bed, jij slaapt aan de rechterkant'. Volgens Herbert Blumer is dat vooral een gevolg van

1. a) het op elkaar afstemmen van individuele 'handelingslijnen'

2. b) een gedeelde betekenisgeving

3. **c) de herhaalde bevestiging van situatiedefinities**

4. d) de symbolisering van individuele intenties

22. Volgens Freud kan het gebeuren dat het opvolgen van verinnerlijkte waarden onbewust genot geeft omwille van de band tussen

1. a) Bewustzijn en Onbewuste

2. **b) Boven-Ik en Es**

3. c) Boven-Ik en Ik

4. d) IkenEs

23. Geef aan welke van de vier onderstaande fenomenen zéker géén voorbeeld van doelrationeel handelen is:

1. a) doping nemen bij een sportevenement

2. b) doen alsof men woedend is om iets te bekommen van een ander

3. c) als kunstenaar regelmatig zo snel mogelijk dronken worden, kwestie van goede invallen of ideeën te krijgen

4. **d) elke dag opstaan en ontbijten**

24. In de uitspraak 'een leeuw van een vent' duidt de betekenis van het woord 'leeuw' op een

1. a) symbool

2. b) code

3. c) denotatie

d) connotatie